

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

VII.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

qui sub principatu Diaboli agunt, ac malitia ejus obtemperant, poterunt aliquando in futuris seculis converti ad bonitatem, pro eo, quod est in ipsis liberi arbitrii facultas: An vero permanens & inveterata malitia velut in naturam quandam ex consuetudine convertatur, etiam tu, qui legis, probato, si omnimodè, neque in his, quæ videntur, temporalibus seculis, neque in his, quæ non videntur, & æterna sunt, penitus pars ista ab illâ etiam finali unitate & convenientiâ discrepabit. Interim tam in his, quæ videntur, & temporalibus seculis, quam in illis, quæ non videntur & æterna sunt, omnes isti pro ordine, pro ratione, pro modo & meritorum dignitatibus dispensentur, ut alii in primis, alii in secundis, nonnulli etiam in ultimis temporibus, & per majora & graviora supplicia, nec non & diuturna, ac multis, ut ita dicam, seculis tolerata, asperioribus emendationibus reparati & restituti, eruditionibus primo angelicis, tum deinde etiam graduum virtutibus, & sic per singula ad superiora provehit, usque ad ea, quæ sunt invisibilia & æterna, proveniant, singulis scilicet celestium virtutum officii quadam eruditione in specie peragratis. Ex quo, ut opinor, consequentia ipsa ostendit, unamquamque rationabilem naturam posse ab uno ordine in alterum transire, & per singulos in omnes, ab omnibus in singulos provenire, dum accessus profectuum defectuumque, varios, pro motibus conatibusque propriis unusquisque pro liberi arbitrii facultate perpetitur. Lib. III. c. XI. p. 722. Ex quo opinamur, quoniam quidem immortalis est anima & æterna, quod in multis & sine fine spatiis per immensa & diversa secula possibile est, ut à summo bono ad infima mala descendat & ab ultimis malis ad summa bona reparatur. Sed verò notus est circulus Origenianus, rerum in sese perpetuò revolutarum, & possibilis terminatio supplicii infernalis in hoc illove subjecto, ob libertatem benè maleque agendi, ubique manentem: quæ, ut vitaret, voluntatem damnatis mala patrandi nunquam, sed facultatem deesse, docuit Augustinus.

VII. Gregorius M. libro IX. Moral. c. XXXIIII. & XXXIX: quamquam directo studio de qualitate pœnarum infernalium agat, tenebrasque Hiob. X. 22. miserie oppositas, de vitiis intellectus & voluntatis interpretari posset, non tamen nisi meri supplicii, quod malum pœnæ vocamus, mentionem facit. Foris, inquit, eos dolor combustionis cruciat & intus pœna cœcitatatis obscurat; quatenus, qui auctori suo corpore & corde deliquerunt, simul corde & corpore puniantur & utrobi-

que pœnas sentiant, qui, dum hic viverent, pravis suis delectationibus ex utraque que serviebant.

IIIX. Prosper Aquitanicus libro III. de vitâ contemplativâ, c. XII. Edit. Lugd. p. 64. damnatos omni actione videtur privare & subicere meræ passioni: *Quid est, inquit, obmutescentes manibus & pedibus ligari, nisi in inferno, ubi Deo nemo confitetur, actione privari, sicut in exteriores tenebras mitti, nihil aliud erit, nisi à Domino, qui est mentium lumen, expelli?* Et post pauca: *Sed nos jam, si videtur, ab his terribilibus malis, quæ fidelium mentes salubri terrore concutiant, atque ab omnibus vitiosis delectationibus abducunt, & quæ amatores voluptatum suarum tunc sua damnationis experimento probabunt, quando jam, quod est omni infelicitate miserius, se emendare non poterunt: ab his, inquam, terrificis & tristibus malis ascendamus ad illa sublimia, quibus perficientium mentes in spem promovenda beatitudinis asurgunt, abjuratisque terrenis cœlestia concupiscunt.* Quamquam generalia verba de auctoris certâ sententia non patiantur, aliquid indubii pronunciarum.

IX. Anshelmus, libro de Similitud. c. XLIX. *Erit ibi turpitudine, ponderositas, imbecillitas, servitus, infirmitas, anxietas, insipientia, inimicitia, discordia, dedecus, impotentia, timor, tristitia.* Septem priores hujus miseriæ partes corporis, septemque ultima miseriæ perficiunt mentis. Hugo Victorinus, lib. IV. de An. c. XIII. odium sui & aliorum damnatis adscribit, quod utique peccatum est. *Ibi miseria, ibi tenebræ, ibi ordo nullus, ibi horror æternus, ibi nulla spes boni, nulla desperatio mali.* Omnis, qui est in eo, odit se & omnes alios. *Ibi vidi omnia genera tormentorum, quorum minimum est majus omnibus his tormentis, quacunque in hoc seculo fieri possunt.*

X. Bernhardi Clarevallensis Abbatis, haud obscura est de peccatis inferorum opinio, quam aliquoties prodit. Sermone de Beatâ Mariâ, Edit. Basil. p. 2198. *Infernus hic incipit, alibi perficitur, cum anima vitio, caro supplicio atteritur.* De verbis Origenis, p. 588. *Abfit, ut in cœlo credatur locus esse tristitiæ, (visus autem hoc fuerat Origenes asserere, dicendo: Salvator meus luget etiam nunc peccata mea & tamdiu est in mœrore, quamdiu nos persistimus in errore) sicut nec culpa. Nemo ibi delinquere, nemo lugere potest, sicut nec in terrâ quidem pœna ulla fuisset, nisi iniquitas præcessisset.* In cœlo utique sola justitia, sola nihilominus latitia est: *in inferno solum peccatum & pœna peccati:*
por-